

Talousarvion 2023 täytäntöönpano-ohje

Kh 2.2.2023 §

Sisällys

Sisällys.....	1
1. Täytäntöönpano-ohjeen noudattaminen	2
2. Ajankohtaiset ohjeet, suunnitelmat ja ohjelmat	2
3. Käyttösuunnitelman laadinta	3
3.1. Erytishuomiota vaativat kohteet talousarviossa 2023.....	4
4. Talousarvion sitovuus ja määrärahojen käyttö.....	5
4.1. Tilivelvolliset	5
5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta ja raportointi.....	6
5.1. Hyvinvointitavoitteet ja niiden raportointi.....	7
5.2. Toimintaohje mahdollisten poikkeamien kohdalla.....	7
6. Laskujen tarkastus ja hyväksyminen.....	8
6.1. Kunnanhallituksen vahvistamat laskujen ja tositteiden hyväksyjät.....	8
7. Hankinnat	9
8. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	10

1. Täytäntöönpano-ohjeen noudattaminen

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 15.12.2022 § 103 kunnan talousarvion vuodelle 2023 sekä taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2025. Vuoden 2023 talousarvio on laadittu kunnanhallituksen hyväksymien suunnitteluohjeiden (Toiminnan ja talouden suunnittelun perusteet 2022 -ohjeen; kh 25.8.2022 § 286) mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on vahvistaa talousarvion yhteyttä kuntastrategiaan, yhdenmukaistaa talousarviokirjan sisältöä sekä selkiyttää tavoitteita ja vastuita.

Talousarvion täytäntöönpano-ohje koskee kaikkia kunnan organisaation toimielimiä ja tilivelvollisia. Tilivelvolliset on vahvistettu talousarviossa.

Täytäntöönpano-ohjetta on noudatettava myös konsernin tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, kunnan konserniohjeesta tai muusta säännöstä muuta johdu.

2. Ajankohtaiset ohjeet, suunnitelmat ja ohjelmat

Pelkosenniemen kuntastrategia vuodelle 2022 – 2030 on vahvistettu vuonna 2022 ja siinä asetetut strategiset tavoitteet on sisällytetty talousarvioon 2023. Niiden lisäksi erityishuomio on kiinnitettävä myös seuraavien ohjeiden, ohjelmien ja suunnitelmien täytäntöönpanoon:

Vuoden 2023 alussa on vahvistettu

- Työhyvinvointisuunnitelma (19.1.2023 § 6)
- Sisäisen valvonnan ohje 19.1.2023 § 5)

Vuonna 2022 on päivitetty seuraavat:

- Ennakkovaikutusten arviointi -ohje (3.2.2022 § 41)
- Kuntastrategia (kvalt 18.8.2022 § 54)
- Hallintosääntö (kvalt 12.5.2022 § 26)
- Maapoliittinen ohjelma (kvalt 12.5.2022 § 24)
- Laaja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma (kvalt 17.11.2022 § 86)
- Konserniohje 15.12.2022 § 104

Vuonna 2021 päivitetty:

- Työllisyyden edistämissuunnitelma (kh 9.2.2021 § 35),
- Viestintäohje (kh 9.2.2021 § 36)
- Viranhaltijapäätökset ja niiden julkaiseminen -ohje (kh 30.3.2021 § 106)
- Vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma (kvalt 4.11.2022 § 83)
- Rekrytointiohje (kh 11.11.2021 § 330)

Vuonna 2020 päivitettyjä ohjeita ovat

- Tietoturva- ja tietosuojaohje (kh 8.4.2020 § 69)
- Hankintaohje (kh 4.6.2020 § 130)
- Projektiohje (kh 20.10.2020 § 230)

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyvät toimintaohjeita tms. koskevat tavoitteet on kirjattu seuraavasti:

Tuotantotavoitteet	TP2021	TA2022	TA2023
Rekrytointiohje	1	1	
Työhyvinvointisuunnitelma		1	1
Perehdytysohjeet toimialoittain		1	1
Henkilöstöohje		1	1
Sisäisen valvonnan ohje		1	1
Viestintäsuunnitelma	1		
Hallintosääntö	1	1	
Konserniohje		1	1
Kuntastrategia		1	1
Maapoliittinen ohjelma		1	
Etätyöohje			1
Palkkausjärjestelmä			1

3. Käyttösuunnitelman laadinta

Vuoden 2023 talousarvion laadinta pohjautuu käyttösuunnitelmatasoiseen suunnitteluun ja talousarvio on laadittu mahdollisimman realistiseksi ottaen huomioon toiminnalliset tavoitteet kuntalain edellyttämällä tavalla.

Talousarvion 2023 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2024 – 2025 vahvistamisen jälkeen valtiovarainministeriön päätös kunnan valtionosuudesta (kh 19.1.2023 § 24) poikkeaa olennaisesti tasosta, joka talousarvioon sisältyy. Talousarvion 2023 valtionosuusennuste pohjautuu syksyn 2022 kuntatalousohjelman painelaskelmaan.

Valtuuston hyväksymä talousarvio sisältää joitakin muutoksia toimialojen talousarvioehdotuksiin ja kunnanhallituksen talousarvioesitykseen nähden. Talousarvion täytäntöönpanon kohdalla on niihin syytä kiinnittää erityinen huomio. Muutokset on koottu talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen kohtaan 3.1 Erytishuomiota vaativia kohteita talousarviossa 2023.

Talousarvion täytäntöönpano edellyttää käyttösuunnitelmien tarkistamista, jolloin kunnanhallitus ja lautakunnat vahvistavat valtuuston hyväksymät määrärahat vastuualueitasoisesti koskien alaistaan toimintaa. Käyttösuunnitelmat laaditaan sellaisella tarkkuudella, että taloudellinen ja toiminnallinen vastuu on selkeä, ja toiminta on tarkoituksenmukaista. **Käyttösuunnitelmat on käsiteltävä helmikuun 2023 loppuun mennessä.**

Käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä kunnanhallituksen ja lautakuntien tulee myös tarkistaa alaisensa toiminnan **tilivelvollisuudet** sekä vahvistaa **laskujen tarkastajat ja hyväksyjät.**

3.1. Erityishuomiota vaativat kohteet talousarviossa 2023

Käsitellessään 8.12.2022 § 465 kunnanjohtajan talousarvioesitystä 2023 kunnanhallitus päätti seuraavista muutoksista talousarvioon:

- Paloaseman kiinteistöstä tehdään kuntoarvio ja remonttisuunnitelma
- Pelkosenniemen kunta luopuu päivähoitomaksuista.
- Kylien kehittämisrahastoon varataan 30 000€.
- Tavoitteisiin lisätään valaistunladun/ kuntoradan suunnittelu Kairalaan vuodelle 23. Esitystä kannatettiin yksimielisesti ja se lisätään talousarvioon.
- Uuden kunnantalon määrärahaan lisätään 100 000€, niin että investointi määräraha nostetaan 550 000€.
- Aittakurun katsomo investoinnista tehdään ennakkovaikutusten arviointi (EVA) ennen kuin investointiin ryhdytään. EVA:ssa otetaan huomioon mahdolliset maankäyttökorvaukset.
- Pyhäjärven koulun kattoinvestoinnin käynnistämistä tehdään koulurakennuksista ja koko Vainion tilasta ennakkovaikutusten arviointi, jossa huomioidaan myös valtuuston aiemmin tekemät linjaukset.
- Kanervikkokadun investoinnin osalta perustelutekstiin lisätään, että summa sisältää valaistunladun siirtämisen ja että siirtäminen tulee kattaa maankäyttökorvauksilla. Investointituloiksi merkitään 100 000€.
- Yhdyskuntapalveluiden palvelusuunnitelmaan lisätään asemakaavojen käsittelyaika.

Käsitellessään 15.12.2022 § 103 valtuusto päätti seuraavista muutoksista kunnanhallituksen esitykseen nähden:

- Hallintopalveluiden rekrytointi vaikuttavuustavoitteen mittariksi lisätään henkilöstönvaihtuvuus
- Yhdyskuntapalveluiden toiminta-ajatukseen korjataan rakennusvalvonta ohjaa kaavojen ja rakennusjärjestyksen mukaista terveellistä ja turvallista rakentamista.
- Aittakurun investointimenoja käytettäisiin myös Maahisteatterin korjaamiseen.
- Investointiosaan lisätään 12 000 € skeittiramppien korjaamiseen tai uudelleen rakentamiseen.
- Ulko- ja verkkomainonnan kehittäminen 35000 € ja netto 20 000 €
- Pyhän alueen markkinoinnin lisäksi rahaa käytetään asukkaiden tiedon lisäämiseen.
- Pelkosenniemen kirkonkylän koirapuiston rakentamiseen varataan vuodelle 2023 20 000 € ja vuodelle 2024 20 000 € Pyhätunturille.
- Kunnan omistamien rakennusten ja rakenteiden kuntokartoitus ja kunnostussuunnitelma kirjataan talousarvion tavoitteisiin. Kohteena kaikki kunnan hallinnassa olevat rakennukset ja rakenteet, joiden kunto on epävarma ja kunnossapitoa ei ole suunniteltu.
- Kelkkareittien turvallisuus- ja kuntoselvitys ja toimenpiteet selvitykseen käyttötalouteen kirjataan menoja 30 000€ ja tuloja 30 000€. Selvitetään vesistöjen ja muu reittiturvallisuus, mm. Kairalan joenylitys -kelkkasilta.
- Kirkonkylän yleisilmeen parantamiseen kirjataan käyttötalouteen 100 000€. Mm. purkukuntoisten rakennusten purkaminen - hanke myös yksityisten kiinteistöjen osalta.
- Aittakurun investoinnin investointituloksi lisätään 40 000€, jolloin nettoinvestointi on 40 000€.

4. Talousarvion sitovuus ja määrärahojen käyttö

Aiempien vuosien tapaan talousarvion määrärahat ja tuloarviot käyttötaloudessa, sisäiset erät mukaan lukien, ovat valtuustoon nähden sitovia tehtävittäin nettomääräisinä. Investointien määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia hankeryhmittäin nettomääräisinä. Tulos- ja rahoitusosan ulkoiset määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä.

Kunnan organisaatio jaetaan toimialoihin, vastuualueisiin ja tulosityksikköihin. Käyttötalouden osan valtuustoon nähden sitova taso on toimialataso, lautakuntaan nähden vastuualuetaso ja toimialajohtoon nähden sitova on tulosityksikkötaso.

4.1. Tilivelvolliset

Organisaatorakenne ja tilivelvollisuudet on talousarviossa 2023 vahvistettu seuraavasti:

Toimiala	Vastuualue	Toimialajohtaja	Vastuualuepäällikkö
	JOHDON TUKIPALVELUT	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintopäällikkö
HYVINVOINTIPALVELUT		Hyvinvointijohtaja	
	VARHAISKASVATUS		Varhaiskasvatuspäällikkö
	PERUSOPETUS		Rehtori
	VAPAA-AIKAPALVELUT		Hyvinvointi- ja viestintäkoordinaattori
ELIVOIMAPALVELUT		Elinvoimajohtaja	
	YHDYSKUNTAPALVELUT		Elinvoimajohtaja
	ELINKEINO- JA TYÖLLISYSPALVELUT		Elinvoimajohtaja
	TEKNISET TUKIPALVELUT		Kunnaninsinööri
YMPÄRISTÖTERVEYS- PALVELUT		Kunnanjohtaja	

Tilivelvolliset vastaavat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä vastuualueellaan. Sisäinen valvonta on johtamis- ja hallintojärjestelmän osa, jonka tavoitteena on auttaa organisaatiota saavuttamaan päämääränsä. Riskit ovat uhkia, jotka toteutuessaan estävät pääsemästä tavoitteisiin. Sisäisen valvonnan ohje on päivitetty 19.1.2023 § 5.

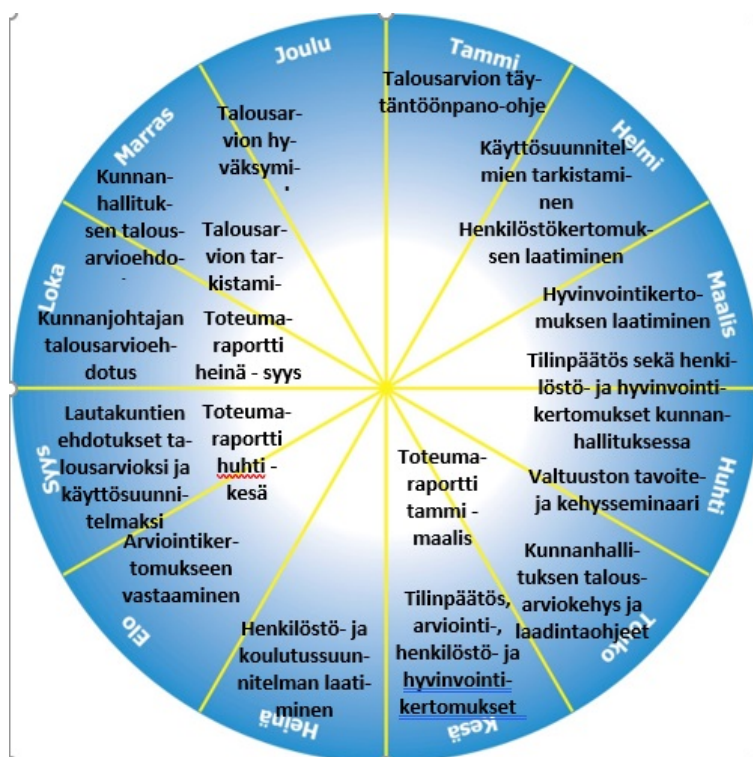
Konserniyhtiöissä tilivelvollisia ovat toimitusjohtaja ja hallitukset.

Tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet, toimielinten esittelijät ja toimialajohtajat. Tilivelvolliset vahvistetaan talousarvion vahvistamisen yhteydessä (hallintosääntö kvalt 12.5.2022 § 88).

5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seuranta ja raportointi

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta ja raportoinnista vastaavat tilivelvolliset ja muut vastuuhenkilöt toimialueellaan. Tilivelvolliset toimielimet ja konsernin tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Kunnanhallitus on vahvistanut 10.6.2019 § 141 kunnan vuosikellon, jonka kunnanvaltuusto on merkinnyt tiedoksi 25.6.2019 § 35. Vuosikellossa on määritelty kunnan toiminnan ja talouden suunnittelun ja seurannan aikataulu seuraavasti:

Toteumaraporttien ajankohtaa ja sisältöä on tarkennettu vuosikellon vahvistamisen jälkeen. Ensimmäisessä neljännesvuosiraportissa keskitytään taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointiin. Tilikauden keskivaiheille olevassa raportissa tuodaan esille taloudellisten toteumatietojen lisäksi toiminnallisten tavoitteiden raportointi. Loppuvuoden raportoinnissa pääpainopiste on talousarvion mahdollisten poikkeamien raportoinnissa ja määrärahojen riittävyyden arvioinnissa talousarvion tarkistamista varten. Raportoinnissa hyödynnetään vuoden 2019 aikana päivitettyjä raporttipohjia.

Lisäksi tilivelvollisten toimielinten tulee seurata ja arvioida alueensa määrärahojen riittävyyttä kuukausittain. Johtoryhmän kokouksissa tarkastellaan kunnan taloutta säännöllisesti.

Kunnanhallitus seuraa kunnan talouden toteutumista vuonna 2023 erityisen tarkasti ensimmäisistä kuukausista lähtien ja ryhtyy tarvittaessa toimiin taloustilanteen tarkistamiseksi johtuen valtionosuuksien jäämisestä olennaisesti arvioitua pienemmäksi.

5.1. Hyvinvointitavoitteet ja niiden raportointi

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Terveystieteiden edellyttää, että kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Hyvinvointijohtaminen on esitetty kiinteänä osana Pelkosenniemen kunnan vuosikelloa (kh 10.6.2019 § 141, kvalt 25.6.2019 § 35). Vuosikellossa on kuvattu, miten toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta etenee vaiheittain sekä miten vaiheet kiinnittyvät toinen toisiinsa. Hyvinvointijohtaminen on nähty osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua: hyvinvointikertomuksen pohjalta asetettavat tavoitteet valmistellaan talousarvion yhteydessä ja tavoitteiden toteutumista arvioidaan kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnanhallitus on vahvistanut (7.10.2022 § 360 hyvinvointipainopisteet kunnan hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuus (HYTETU) -ryhmän esityksen mukaisesti:

- Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön kehittäminen ja rajapinnat
- Lasten ja nuorten palveluiden kehittäminen
- Yhteistyön tiivistäminen seutukunnallisesti ja kunnan kolmannen sektorin kanssa
- TE-palvelut 2024 kuntiin (valmentautuminen ja valmistelu)

Valtuusto on hyväksynyt laajan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 17.11.2022 § 86.

Hyvinvointitavoitteiden täytäntöönpano toimiala- ja vastuualuekohtaisesti on esitetty talousarviossa 2023 vastuualueiden Vaikuttavuustavoitteet-taulukossa siltä osin, kuin niihin on toimialoilla asetettu tavoitteita.

5.2. Toimintaohje mahdollisten poikkeamien kohdalla

Raportoinnissa on tuotava selkeästi esille, onko tavoite toteutunut vai ei, sekä panostettava mahdollisten poikkeamien selvittämiseen. Mikäli määrärahat uhkaavat ylittyä, on toimielinten ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin ylityksen estämiseksi.

Tilivelvollisten on ensisijaisesti hoidettava uhkaavat ylitykset toimivaltaansa kuuluvilla toimenpiteillä. Mikäli toimielin ei kykene ratkaisemaan määrärahojen riittävyysongelmaa toimivaltansa puitteissa, on se tuotava hallituksen ja valtuuston käsittelyyn mahdollisimman pian kuitenkin viimeistään marraskuun 2022 loppuun mennessä.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin. Talousarviossa valtionosuuteen oikeuttavana vahvistetun hankkeen toteuttaminen on käsiteltävä ao. päätöksentekoaikavälissä uudelleen silloin, kun päätöstä valtionosuudesta ei saada kuluvalle vuodelle.

6. Laskujen tarkastus ja hyväksyminen

Kunnanhallituksen ja lautakuntien on määrättävä määrärahojen käyttöoikeudet eli laskujen hyväksyjät. Käyttöoikeudet on pyrittävä antamaan niille, jotka vastaavat ko. toiminnasta ja taloudesta. Kunnanjohtajalle ja hänen sijaisekseen määrättyllä viranhaltijalla on oikeus hyväksyä kaikki kuntaa koskevat laskut.

Ostolaskut pyritään tilaamaan verkkolaskuina. Saapuvat laskut siirretään P2P-laskujenkiertojärjestelmään. Sähköisen tarkastus- ja hyväksyntämenettelyn aikana laskun oikeellisuus tarkistetaan, tiliöidään, merkitään oikea alv-kanta sekä merkitään kustannuspaikka, jonka määrärahoista lasku maksetaan. On tärkeää, että tilausta/ostoja tehtäessä laskuun pyydetään merkitsemään selvästi se, mitä yksikköä lasku koskee. Näin lasku lähtee oikealle tarkastajalle kiertoan. Alv-merkinnät ovat tärkeä osa laskujen käsittelyä. Epäselvissä tilanteissa hallinto-osasto ohjeistaa niissä.

Laskut on ennen suorittamista tarkastettava, todettava asianmukaisiksi ja hyväksyttävä. Laskulle tarvitaan kaksi käsittelijää: asiatarkastaja ja hyväksyjä. Tämän kierroksen jälkeen laskut siirtyvät kirjanpitoon ja maksettavaksi Monetra Oy:n toimesta.

Asiatarkastajan tehtävänä on tarkastaa laskun asiallinen ja numerollinen oikeellisuus, mikä käytännössä tarkoittaa sen tarkastamista, että lasku vastaa tilausta, sopimusta ja/tai päätöstä. Lisäksi asiatarkastaja varmistaa, että tavara tai palvelu on toimitettu. Hyväksyjä hyväksyy laskut ja tositteet. Laskun hyväksyjä vastaa määrärahojen riittävydestä, hyväksyy rahan käytön sekä vastaa siitä, että lasku on tarkastettu ja että se kohdistetaan kirjanpitoon oikein.

Laskut tulee hyväksyä viivytystä, jotta ne voidaan maksaa ajallaan ilman viivästysseuraamuksia. Laskujen kierrätyksestä on huolehdittava myös poissaolojen aikana. P2P-järjestelmään tulee aktivoida sijainen, joka on määritelty laskujen tarkastajia ja hyväksyjä vahvistettaessa.

6.1. Kunnanhallituksen vahvistamat laskujen ja tositteiden hyväksyjät

Kunnanhallitus on vahvistanut 19.1.2023 § 11 laskujen ja tositteiden hyväksyjät seuraavasti:

Pelkosenniemen kunnan hallintosäännön 27 §:n mukaan kunnanjohtaja on oikeutettu kunnan maksettaviksi kuuluvien laskujen hyväksymiseen ja maksumääräyksen antamiseen koko kuntaorganisaation osalta.

Kunnanhallitus päättää vuodeksi kerrallaan maksumääräysoikeudet, jossa päätetään ostolaskujen hyväksyjät, maksumääräysten antajat ja sisäisten tositteiden hyväksyjät, muiden viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kohdalla.

Ostolaskut pohjautuvat hankintoihin, joiden hankintavaltuudet ja muut toimintaohjeet on määritelty kunnan hankintaohjeessa. Ostolaskujen euromääräiset hyväksyntäraajat ovat samat kuin hankintavaltuudet. Ostolasku tarkastetaan ennen hyväksymistä. Tarkastaja varmistaa, että lasku on aiheellinen ja oikea, ja että tavara, työsuoritus tai muu palvelu on vastaanotettu kunnassa. Laskun hyväksyjä varmistuu siitä, että tositteessa on asiaankuuluva tiliöintimerkintä ja varmistaa, että laskun maksamiseen on käytettävissä määräraha. Laskun hyväksyjä ja tarkastaja eivät saa olla sama henkilö, mikä pyritään varmistamaan sähköisen laskujen kierrätysohjelman avulla. Ostolaskun hyväksyjänä ei myöskään saa toimia esteellinen henkilö

Muiden maksutositteiden, kuten sisäisten automaattikirjausten, vyörytysten, oikaisujen, siirtokirjausten, käyttöomaisuuden tasekirjausten, poistojen ja tulokirjausten kohdalla noudatetaan hyvää kirjanpitolitettä.

Talous ja palkkaprozessien ostopalveluiden hankintaan liittyen kunnanjohtaja on valtuuttanut 24.10.2022 allekirjoittamallaan valtuutuksella Monetra Oy:n hyväksymään seuraavat maksuluonteiset erät:

- Veroilmoituksella (Veroilmoitus oma-aloitteisista veroista, ent. kausiveroilmoitus) kuukausittain ilmoitetut
- arvonlisäverot ja niihin liittyvistä korjauksista aiheutuneet maksuluonteiset erät
- ennakonpidätys- ja sotumaksut sekä niihin liittyvistä korjauksista aiheutuneet maksuluonteiset erät
- Asiakasmaksujen liिकासuoritusten palautukset (liिकासuoritukset ja hyvitykset)
- Katemaksuluettelolla palkanmaksupäivittäin ilmoitettu kokonaisnetto palkanmaksuun
- Ulosottotilitykset
- Eläkemaksutilitykset
- Puolueverotilitykset
- Ay-jäsenmaksutilitykset
- Palkkahallintoon liittyvä maksumääräys (ansionmenetykskorvaukset, palkanmaksu kassamaksuna normaalista palkanmaksuaikataulusta poiketen)Erityshuomiota vaativia kohteita talousarviossa 2023

1) maksumääräisoikeus on hallintosäännössä määrätyn kunnanjohtajan lisäksi toimialajohtajilla, vastuualuepäälliköillä ja kunnanhallituksen puheenjohtajalla. Hallinto- ja talouspäälliköllä on oikeus hyväksyä laskuja koko kuntaorganisaation osalta kunnanjohtajaa sijaistaessaan.

2) maksumääräisoikeus määräytyy kunnanvaltuuston hyväksymän hankintaohjeen mukaisesti. Kunnanjohtajalla on oikeus hyväksyä laskuja, jotka ylittävät hankintavaltuuden niissä tilanteissa, joissa hankintapäätöksen on tehnyt kunnanhallitus tai kunnanvaltuusto.

3) Toimialajohtajilla ja vastuualuepäälliköillä on maksumääräisoikeus määrärahoista, joihin ovat tilivelvollisia.

7. Hankinnat

Kunnan hankinnoissa tulee noudattaa hankintalakia (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>), ja toteuttaa avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

Hankintalain kynnysarvot (<https://tem.fi/eu-ja-kansalliset-kynnysarvot>) alittavissa hankinnoissa noudatetaan kunnan omia ohjeita.

Valtuusto on hyväksynyt kunnan hankintastrategian 27.10.2019 § 46, hankintastrategiassa asetettavat tavoitteet kunnan hankintatoiminnalle:

- 1 Laadukkaat tuotteet ja palvelut
- 2 Elinkeinojen ja yrittäjyyden edistäminen
- 3 Myönteinen kuva kunnasta hankkijana
- 4 Osaaminen ja hankintaresurssien tarkoituksenmukainen käyttö
- 5 Järkevyys ja joustavuus hankinnoissa
- 6 Laadun, kestävän kehityksen ja paikallisuuden huomioiminen
- 7 Tavoitteellinen seuranta
- 8 Hankintastrategian päivitys

Hankintastrategia toimeenpannaan operatiivisilla hankintaohjeilla (kh 4.6.2020 § 130). Kunnanhallitus on vahvistanut hankintavaltuudet (kh 20.2.2020 § 26).

Toimielin / Viranhaltija / Toimihaltija	Hankinnan suuruus
Kunnanhallitus	yli 200.000 euroa
Lautakunta	100.000 - 199.999 euroa
Kunnanjohtaja	50.000 - 99.999 euroa
Toimialajohtaja	10.000 - 49.999 euroa
Viranhaltija, jolle on annettu kyseisen määrärahan käyttöoikeus	alle 10.000 euroa

Hankintaohjeissa on määritelty toimintatapa hankintapäätöksen tekemisestä ja ilmoittamisesta.

8. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta vastaa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimialajohtajat ja muut esimiehet vastaavat jatkuvasta valvonnasta omissa toimintaprosesseissaan hallintosäännön § 84 mukaisesti. Sisäisen valvonnan ohje on päivitetty 19.1.2023 § 5.

Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

